

WILL

WILL

WILL SMITH

CU MARK MANSON

Traducere din limba engleză
de Florin Tudose

Lifestyle

CUPRINS

ZIDUL.....	vii
1. Frică	1
2. Fantezie.....	16
3. Performanță	32
4. Putere	50
5. Speranță	72
6. Ignoranță	101
7. Aventură	114
8. Durere.....	127
9. Distrugere.....	145
10. Alchimie.....	163
11. Adaptare.....	179
12. Dorință	197
13. Devoțiune.....	218
14. Boom	232
15. Infern	254
16. Sens	270
17. Perfecțiune	293
18. Revoltă	312
19. Retragere	332
20. Renunțare.....	349
21. Iubire.....	366
SALTUL.....	375
MULȚUMIRI	385
CREDITELE ILUSTRAȚIILOR	387

ZIDUL

Zidul din față al magazinului tatălui meu aproape că se năruia. Când aveam unsprezece ani, a decis că trebuia unul nou. Un zid mare: aproximativ patru pe șapte metri. Tata făcea totul cu mâinile lui. Așa că, în loc să angajeze vreun om sau o firmă de construcții, s-a gândit că ar fi un proiect numai bun pentru mine și Harry, fratele meu mai mic.

Daddio s-a ocupat de demolare. Îmi amintesc că priveam gaura tot mai mare din perete cu o neîncredere absolută. Eram cât se poate de sigur că acolo nu va mai exista niciodată un perete.

Timp de aproape un an am mers cu fratele meu la magazinul tatălui nostru ca să muncim la peretele ăla, în fiecare zi după școală. Am făcut totul singuri. Am săpat fundația, am amestecat mortarul, am cărat fiecare găleată. Încă îmi amintesc formula: două părți ciment, o parte nisip, o parte var. Harry se ocupa cu furtunul de apă. Amestecam mormanul cu lopețile afară, pe trotuar, după care umpleam gălețile de zece litri și ne puneam pe așezat rânduri de cărămizi. Lucram fără armătură sau vreun cadru din lemn, doar cu o nivelă din acelea cu o bulă de aer la mijloc.

Cine știe câtuși de puțin despre construcții, a înțeles deja că metoda noastră era ridicolă. Și, ca să fim sinceri, asta era un fel de muncă de sclavi în zeghe. Azi ar fi de competența Protecției Copilului. O muncă îngrozitor de istovitoare și inutil de lungă, ce a ajuns să consume mare parte dintr-un an de viață pentru doi copii, în timp ce pentru o echipă de adulți ar fi fost o treabă de cel mult câteva zile.

Am lucrat împreună cu fratele meu și weekenduri, și sărbători, și vacanțe. Am lucrat toată vara. Tata nu își lua niciodată vreo zi liberă,

prin urmare nici noi. Îmi amintesc atâtea momente în care am privit descurajat la golul care trebuia umplut, complet descurajat. Nu vedeam cum s-ar fi putut sfârși vreodată. În mintea mea, dimensiunile au devenit nemaipomenit de mari. Construiam parcă Marele Zid din West Philly — miliarde de cărămizi roșii întinse până în depărtări abstracte. Eram sigur că voi îmbătrâni și chiar voi muri amestecând ciment și cărând găleți. Pur și simplu sigur.

Dar Daddio nu ne-a lăsat să ne oprim. Am mers acolo în fiecare zi, am amestecat ciment, am cărat gălețile, am pus cărămizile. Indiferent că ploua, că era caniculă, indiferent dacă eram furios, supărat, bolnav sau dacă aveam test a doua zi — fără scuze. Și eu, și fratele meu am încercat să ne plângem și să protestăm, dar pentru el nu a contat; eram prinși în capcană. Peretele ăsta a devenit o constantă; a devenit permanentă. Au trecut anotimpuri, prietenii au venit și au plecat, profesorii au ieșit la pensie — dar peretele a rămas. Peretele a rămas dincolo de toate.

Într-o zi, eu și Harry eram într-o pasă foarte proastă. Ne târâiam picioarele și mormăiam „imposibil” și „aiurea” la tot pasul.

— De ce, mă rog, să construim un perete? E imposibil. Nu vom termina niciodată.

Daddio ne-a auzit, a lăsat din mână sculele cu care lucra și a venit mărșăluind spre noi. Mi-a smuls cărămida pe care o țineam în mână și a ridicat-o în fața noastră.

— Nu vă mai gândiți la perete!, ne-a spus. *Nu există niciun perete. Există doar cărămizile.* Sarcina voastră este să așezați cât mai bine *cărămida asta*. Apoi următoarea. Apoi *cărămida aia*. Și următoarea. Nu vă mai gândiți la perete. Singura voastră grijă este *cărămida asta*.

După care a intrat înapoi în magazin. Eu și cu Harry ne-am uitat unul la celălalt, am dat din cap amândoi — *tipul ăsta e scrântit* — și ne-am întors la amestecat cimentul.

Unele dintre lecțiile cele mai importante din câte am primit a trebuit să le învăț împotriva voinței mele. Am opus rezistență, le-am negat, dar greutatea adevărului lor a primat în cele din urmă. Cărămida tatălui meu e una dintre lecțiile astea.

Zilele au trecut una după cealaltă și, oricât îmi displace să recunosc, am început să înțeleg ce voia să spună. Când mă concentram pe *perete*, sarcina părea imposibilă. Fără de capăt. Dar când mă concentram pe câte o *cărămidă*, totul devenea mai ușor — *știam* că pot pune cum trebuie cărămida aia...

Pe măsură ce treceau săptămânile, cărămizile se înmulțeau și gaura devenea parcă un pic mai mică. Am început să văd că diferența dintre o sarcină care pare imposibilă și o sarcină rezonabilă e o chestiune de perspectivă. Îți concentrezi atenția pe perete? Sau pe cărămidă? Că a fost vorba de teste pentru admiterea la facultate, despre impunerea ca unul dintre primii artiști hip-hop globali, ori despre clădirea uneia dintre cele mai de succes cariere din istoria Hollywood-ului, în toate situațiile, obiective ce păreau imposibil de mari au putut fi descompuse în sarcini individuale fezabile — ziduri insurmontabile compuse din serii rezonabile de cărămizi așezate unele peste celelalte.

Am fost absolut neabătut în toată cariera mea. M-am dedicat unei etici a muncii de o intensitate fără compromisuri. Secretul succesului meu e complet plictisitor și nesurprinzător: am mers și a doua zi să mai așez câteva cărămizi. Plin de nervi? Mai pune o cărămidă. Eșec de public la lansarea unui film? Mai pune o cărămidă. Au scăzut dramatic vânzările de albume? Ridică-te și mai așază o cărămidă. Ți se destramă mariajul? Mai pune o cărămidă.

La fel ca noi toți, am avut și eu parte în ultimii treizeci de ani de eșec, pierdere, umilință, divorț și moarte. Am fost amenințat cu moartea, mi-au fost luați banii, mi-a fost invadată intimitatea, mi s-a dezintegrat familia — chiar și așa, am continuat să mă trezesc în fiecare zi, să amestec cimentul și să pun următoarea cărămidă. Indiferent ce ți se întâmplă, există *întotdeauna* încă o cărămidă care așteaptă să fie pusă la locul ei. Singura întrebare este — te vei ridica și o vei pune?

Am auzit oameni care spun că personalitatea unui copil este influențată de numele său. Păi, mie tatăl meu mi-a dat numele *meu*, mi-a dat numele *lui* și odată cu acesta cel mai mare avantaj pe care l-am avut în viața mea: capacitatea de-a rezista adversității.

Mi-a dat voință¹.

¹ Joc de cuvinte intraductibil între numele Will și *will*, care înseamnă voință. (N.L.)

O zi rece, întunecată, la aproape un an după ce eu și fratele meu începuserăm să lucrăm la perete. Peretele devenise atât de mult parte din viața mea deja, încât gândul de a-l termina vreodată era o fantasmă. Adică și *dacă* l-am fi isprăvit vreodată, o nouă gaură ne-ar fi așteptat, tragic, după asta, trebuind acoperită de îndată. Dar în dimineața aceea seacă de septembrie, am amestecat ultima movilă de ciment, am umplut ultima găleată și am așezat ultimele cărămizi.

Daddio ne-a urmărit în timpul ăsta. Cu o țigară între degete, stătea și ne admira munca. Am poziționat împreună cu Harry ultima cărămidă, după care am rămas tăcuți. Harry a ridicat din umeri ca și cum ar fi vrut să spună: *Acum ce? Sărim în sus, ne bucurăm, sărbătorim?* Ne-am dat sfioși câțiva pași înapoi și ne-am așezat de-o parte și de cealaltă a lui Daddio.

Priveam toți trei noul zid al familiei.

Daddio a aruncat chiștocul țigării jos, l-a răsucit sub bocanc, a scos ultimul fum din plămâni și, fără să-și ia privirea de la zid, a spus: „Bun, să nu-mi spuneți mie *vreodat'* că e ceva ce *nu* puteți face“.

Apoi a intrat în magazin și s-a reapucat de treabă.

UNU

FRICĂ

Am crezut dintotdeauna despre mine că sunt laș. Majoritatea amintirilor din copilărie implică frica de ceva — frică de ceilalți copii, frică să nu fiu rănit sau umilit, frică să nu fiu văzut drept slab.

Dar mai ales frică de tata.

Când aveam nouă ani, l-am văzut lovind-o pe mama cu pumnul în cap atât de tare, că a căzut la pământ. Am văzut sângele pe care l-a scuipat după asta. Momentul ăsta din dormitor l-a definit, probabil, mai mult decât oricare alt moment din viața mea, pe cel ce sunt azi.

Orice am ajuns să fac de atunci până acum — premiile și laurii, reflecțiile și atenția, personajele și comedia — a conținut inerent o înlănțuire subtilă de scuze față de mama pentru pasivitatea mea din ziua aceea. Pentru că nu am fost lângă ea. Pentru că nu m-am pus în fața tatălui meu.

Pentru că am fost un laș.

Cel pe care ați ajuns să-l percepeți drept „Will Smith“, MC-ul care anihilează extraterestri, starul strălucitor de cinema, este în mare măsură o construcție — un personaj atent alcătuit și șlefuit — gândit să mă protejeze. Să mă ascundă de lume. Să ascundă lașul.

Tata a fost eroul meu.

Numele său a fost Willard Carroll Smith, dar noi toți îi spuneam „Daddio“.

Daddio s-a născut și a crescut pe străzile dure și aspre din North Philadelphia în anii 1940. Tatăl lui, bunicul meu, avea o mică piață de pește. Muncea de la patru dimineața până seara târziu în fiecare zi. Bunica era asistentă și adesea făcea ture de noapte la spital. În consecință, Daddio și-a petrecut mare parte din copilărie singur și nesupravegheat. Străzile din North Philly au un fel de a-l înăspri pe om. Ori te metamorfozezi într-un ticălos dat dracului, ori te rupe cartierul în două. La unsprezece ani, tata deja fuma, iar de băut a început la paisprezece. A dezvoltat o atitudine sfidătoare și agresivă, pe care a păstrat-o pentru tot restul vieții.

După ce a împlinit paisprezece ani, temându-se pentru direcția în care se putea duce viața lui, bunicii mei au strâns ce bani au putut și l-au trimis la un liceu agricol cu internat din Pennsylvania rurală, unde tinerii învățau tehnici agricole și niște meserie. Un loc tradițional, cu reguli stricte, unde bunicii mei sperau ca fiul lor să deprindă nițică structură și disciplină, de care avea mare nevoie.

Doar că tatălui meu nu-i spunea nimeni ce să facă. În afară de munca cu tractorul, nu l-a interesat nimic din ceea ce numea „tărăneala aia de-acolo”. Chiulea de la ore, fuma și bea în continuare.

La șaisprezece ani, Daddio își încheiase socotelile cu liceul și era pregătit să se întoarcă acasă. A decis că trebuie să fie dat afară. A început să tulbure orele, să încalce toate regulile și să se certe cu toți cei care ocupau poziții de autoritate. Când au vrut să-l trimită acasă, bunicii au refuzat să-l primească. „Noi am plătit pentru tot anul”, au spus aceștia. „Ați fost plătiți să vă descurcați cu el, așa că *descurcați-vă*.” Daddio era prins în capcană.

Dar Daddio era un descurcăreț și nu avea nevoie să-i arate nimeni pe unde era ieșirea: în ziua în care a împlinit șaptesprezece ani, s-a furișat afară din internat, a mers pe jos zece kilometri până la cel mai apropiat centru de recrutare și s-a înscris în Forțele Aeriene ale Statelor Unite. O mișcare clasică pentru el — atât de hotărât era să sfideze autoritatea și să se răzvrătească împotriva părinților lui și a școlii, încât a sărit din lacul încins al internatului liceului agricol, direct în puțul în flăcări al armatei Statelor Unite. A nimerit taman în structura și disciplina pe care bunicii mei încercau cu disperare să i-o insuflă.

Dar armata i-a plăcut la *nebunie* lui Daddio. În armată a descoperit forța transformatoare a ordinii și disciplinei, două valori pe care

a ajuns să le venereze pentru rolul lor de paveze care l-au protejat de părțile sale cele mai rele. Trezit la patru, antrenament toată dimineața, muncă toată ziua, studiu toată seara — și-a găsit drumul. A descoperit că era mai rezistent decât oricine, ceea ce l-a făcut foarte mândru. Încă o demonstrație a atitudinii sale sfidătoare. Pe el nu-l putea trezi nimeni cu trompeta dimineața, pentru că *era* deja treaz.

Cu etica sa pasională, resurse îmbelșugate de energie și o inteligență de netăgăduit, ar fi trebuit să avanseze în grad rapid. Doar că au existat două obstacole.

În primul rând, temperamentul său brutal, care-l făcea să se opună oricui greșea, ofițer sau neofițer. În al doilea rând, băutura. Dați-mi voie să vă spun că tata a fost unul dintre cei mai inteligenți oameni din câți am cunoscut, dar când era furios sau beat, devenea complet idiot. Își încălca propriile reguli, își sabota propriile obiective, își distrugea propriile bunuri.

După aproximativ doi ani în armată, tăișul apucăturilor autodistructive a spintecat voalul ordinii, încheindu-i și cariera militară.

Într-o seară, el și colegii de pluton jucau zaruri. (Daddio le avea bine cu jocurile astea.) Le-a luat aproape o mie de dolari tipilor. A pus banii în dulapul lui, a plecat să caute ceva de mâncare, iar când a revenit de la sala de mese, băieții îi șutiseră înapoi banii. În furia care a urmat, Daddio s-a îmbătat până și-a pierdut mințile, a folosit pistolul de serviciu și a dat foc barăcilor. Nu a fost nimeni rănit, dar incidentul a fost suficient ca să fie dat afară. A avut noroc că nu a fost trimis la Curtea Marțială — doar l-au degradat, l-au băgat într-un autobuz și l-au invitat să nu le mai calce pragul niciodată.

Tipul acesta de tensiune a reverberat pe toată durata vieții lui — cerea perfecțiune absolută de la sine și cei din jurul său, dar totuși, după un pahar în plus ori la nervi, era gata să ardă totul din temelii.

Daddio s-a mutat înapoi în Philly. La fel de neînfricat, și-a găsit de lucru într-o oțelărie și s-a înscris la niște cursuri serale. A studiat ingineria, demonstrând aptitudini pentru electrotehnică și pentru știința refrigerării. De la oțelărie a plecat pur și simplu într-o bună zi, după ce fusese

a patra sau a cincea oară sărit pentru promovare, pe motive rasiale. Știa de-acum refrigerare, așa că s-a gândit să-și deschidă propria afacere.

Daddio era scriitor. La fel ca mulți alți băieți, mi-am adorat tatăl, chiar dacă am fost și înspăimântat de el. A fost una dintre marile binecuvântări ale vieții mele, dar și una dintre cele mai profunde surse de suferință.

Mama s-a născut Carolyn Elaine Bright. O fată din Pittsburg, născută și crescută în Homewood, un cartier predominant de culoare din partea de est a orașului.

Mama, sau „Mom-Mom”, este elocventă și sofisticată. E mică de statură și are niște degete lungi, elegante, de pianistă, de dimensiuni perfecte pentru a interpreta splendid „Für Elise”. A fost o elevă excepțională la Westinghouse High School, fiind una dintre primele femei de culoare care au studiat la Carnegie Mellon University. Mom-Mom spunea adesea: cunoașterea este singurul lucru pe care lumea nu ți-l poate lua. Și era cu adevărat interesată doar de trei lucruri: educație, educație și educație.

Iubea afacerile — bănci, finanțe, vânzări, contracte. Mom-Mom a avut mereu banii ei.

Viața a evoluat rapid pentru mama, așa cum se întâmpla de multe ori în vremea aceea. La douăzeci de ani s-a căsătorit cu primul soț, a avut o fiică, iar după numai trei ani era deja divorțată. La douăzeci și cinci de ani, mamă care se străduia să-și crească singură copilul, era probabil una dintre cele mai educate femei afro-americane din Pittsburg, deși continua să facă munci sub adevăratul ei potențial. Simțindu-se prinsă în capcană și dorindu-și oportunități mai serioase, și-a luat copilul și s-a mutat la bunica mea, Gigi, în Philadelphia.

Părinții mei s-au cunoscut în vara anului 1964. Mom-Mom lucra ca notar la Fidelity Bank, în Philly. Într-o seară, mergând cu niște prietene la o petrecere, una dintre ele i-a spus că pur și simplu *trebuie* să cunoască un anumit bărbat. Numele său era Will Smith.

În multe sensuri, Mom-Mom este opusul tatălui meu. Dacă Daddio era gălăgios, carismatic și mereu în centrul atenției, Mom-Mom era tăcută și discretă, dar nu pentru că ar fi fost timidă sau ușor de intimidat,

ci pentru că ea „vorbește doar atunci când cuvintele sunt mai bune decât tăcerea”. Iubește cuvintele și le alege mereu cu atenție — felul său de a vorbi are o anumită sofisticare academică. Daddio, pe de altă parte, era strident și se exprima în jargonul băieților de cartier din nordul Philadelphiei anilor 1950. Iubea poezia înjurăturilor — odată l-am auzit numind pe cineva „șobolan-împuțit-muist-jegos-iubitor-de-porci”.

Mom-Mom nu folosește înjurături.

E important să subliniez aici că, pe atunci, Daddio era bărbatul cu B mare. Aproape un metru și nouăzeci înălțime, isteț, arătos și mândru deținător al unui Pontiac decapotabil de culoarea mașinii de pompieri. Era amuzant, avea o voce plăcută și știa să cânte la chitară. Exercita o atracție *magnetică* asupra celorlalți — la petreceri era mereu tipul care stătea în mijlocul grupului, cu un pahar într-o mână și o țigară între degetele celeilalte, un povestitor suprem ce putea ține cu sufletul la gură o întreagă încăpere.

Când l-a cunoscut, lui Mom-Mom i s-a părut că seamănă cu un Marvin Gaye, dar mai înalt. El era inteligent și știa să se descurce între oameni. Știa cum și cu cine să vorbească ca să intre la petreceri, să primească băuturi gratis și să fie așezat la cele mai bune mese. Daddio avea un fel de a se mișca în lumea asta ca și cum deținea controlul și totul avea să fie bine. Voia să lucreze în cartiere albe și să aibă albi care lucrează pentru *el*.

Daddio avea viitorul înaintea.

Tata nu era obișnuit să interacționeze cu femei atât de educate ca mama — *Frate, păsărica asta e deșteaptă, nu jucărie*, a gândit el. Daddio avea școala *străzii*, în timp ce mama avea școala *cărților*.

Dar părinții mei au avut și multe lucruri în comun. Amândoi aveau o pasiune pentru muzică. Iubeau jazzul, muzica blues, iar mai târziu funk și R&B. Au petrecut glorioasa perioadă Motown dansând împreună la petreceri prin subsoluri mucegăite și în cluburi de jazz.

Pe lângă asta, au existat și tot felul de similarități între ei, genul de lucruri care te surprind și te fac să gândești: *Ăsta e planul lui Dumnezeu*. Ambii au avut mame care au lucrat ca asistente de noapte (una se numea Helen, cealaltă Ellen). Ambii au avut câte un mariaj de scurtă durată în prima tinerețe, din care ambii au avut câte o fată. Și, poate cea mai ciudată dintre coincidențe, ambii și-au numit fiicele Pam.

Părinții mei s-au căsătorit în cadrul unei ceremonii restrânse la Cascada Niagara, în 1966. La scurt timp după asta, Daddio s-a mutat în casa bunicii Gigi, în West Philadelphia, pe North Fifty-Fourth Street. Nu a durat mult până ce și-au unit forțele și talentele într-o echipă eficientă. Mom-Mom gestiona biroul lui tata: salariile, contractele, taxele, contabilitatea, aprobările. Iar Daddio a făcut ce știa mai bine: a muncit din greu și a făcut bani.

Mai târziu, amândoi vorbeau cu mult drag despre anii aceia de la început. Erau tineri, îndrăgostiți, ambițioși și hotărâți să-și schimbe condiția.

Numele meu întreg este Willard Carroll Smith II — *nu* simplu Junior. Daddio avea mereu grijă să-i corecteze pe cei care greșeau: „Alo! Nu e niciun Junior, băi, nene!” Simțea că, cine îmi spunea „Junior”, ne jignea pe amândoi.

M-am născut pe 25 septembrie 1968. Mama spune că am fost un vorbăreț din prima zi. Mereu cu zâmbetul pe buze, chițâind și bolborosind; fericit să fac un pic de gălăgie.

Gigi lucra în tura de noapte la Jefferson Hospital din Center City, Philadelphia, așa că ea avea grijă de mine dimineața, când ai mei plecau la muncă. Casa ei avea o verandă imensă, care pentru mine era o adevărată lojă din care urmăream spectacolul străzii Fifty-Four, dar și o scenă pe care puteam să interpretez și eu numerele mele. Mă puneau pe terasă și urmărea cum vorbeam entuziasmat din cale-afară cu oricine trecea pe acolo. Îmi plăcea de pe atunci să am public.

Fratele și sora mea, Harry și Ellen, care sunt gemeni, s-au născut pe 5 mai 1971. Dacă o punem la socoteală și pe fiica mamei, Pam, eram șase suflete sub un acoperiș.

Din fericire, antreprenorul de North Philly din Daddio nu dormea. A progresat de la repararea frigiderelor, la instalarea și mentenanța frigiderelor și vitrinelor frigorifice din marile supermarketuri. Afacerile mergeau excelent — s-a extins în suburbiile orașului Philadelphia. A asamblat o flotă de camioane și a angajat o echipă de tehnicieni specializați în refrigerare și echipamente electrice. A închiriat și un mic spațiu pentru a-i servi ca bază a operațiunilor.

Daddio era mereu în mișcare. Îmi amintesc de o iarnă deosebit de friguroasă, când încășările erau atât de mici, încât a învățat singur să repare sobe cu kerosen. Sobele cu kerosen erau ultimul răcnet în Philadelphia la ora aia. A distribuit niște pliante, iar oamenii au început să vină la el cu sobele lor stricate. Odată reparate, Daddio le spunea că trebuiau „testate” pentru câteva zile, ca să se asigure că era totul în regulă. Așa se face că la noi în casă se găseau în zilele acelea și câte zece sau douăsprezece sobe deodată, care „erau testate pentru constatarea calității muncii prestate”. Cu atâtea sobe la dispoziție, încălzești ușor o casă standard din West Philly, fie iarna cât de dură. Daddio a întrerupt abonamentul la gaz și și-a ținut casa caldă și plăcută pe toată durata iernii, *fiind și plătit pentru asta*.

Când aveam doi ani, afacerea lui Daddio o ducea de-acum suficient de bine pentru ca el să cumpere o casă la nici doi kilometri distanță de casa bunicii Gigi, într-un cartier al clasei de mijloc din West Philly, numit Wynnefield.

Am crescut la adresa Woodcrest Avenue nr. 5943, pe o stradă cu copaci și treizeci de case din cărămidă roșcată, înșiruite una după alta. Proximitatea fizică a caselor cultiva un sentiment profund al comunității. (Dar mai însemna și că, atunci când un vecin avea gândaci, aveai și tu.) Toată lumea cunoștea pe toată lumea. Pentru o familie de culoare din anii 1970, acesta era maximumul visului american.

Peste drum de noi era gimnaziul Beeber, cu curtea sa pavată, maiestuoasă. Se juca baschet, se juca baseball, acolo săreau fetele coarda dublă. Se juca băza, ca pe vremuri. Iar în clipa în care sosea vara, dispăreau și capacele hidranților. Cartierul nostru era plin de copii, iar noi stăteam afară la joacă de dimineață până seara. Pe o rază de nici o sută de metri în jurul casei mele erau aproape patruzeci de copii de vârsta mea. Stacey, David, Reecie, Cheri, Michael, Teddy, Shawn, Omarr și tot așa — fără să-i mai pun la socoteală pe frații și surorile lor, ori pe copiii de pe străzile alăturate. (Stacey Brooks este cea mai veche prietenă a mea. Ne-am cunoscut în ziua în care familia mea s-a mutat în Woodcrest. Eu aveam doi ani, ea avea trei ani. Mamele noastre au apropiat cărucioarele în care ne plimbau și ne-au făcut cunoștință. La șapte ani eram îndrăgostit de ea. Dar ea era îndrăgostită de David Brandon. El avea nouă ani.)

Erau vremuri bune, iar oamenii făceau în mod clar sex... mult sex.

Faptul de-a fi fost crescut în clasa de mijloc a contribuit mai apoi la critica permanentă de care am avut parte la începutul carierei mele în rap. Nu eram gangster, nu vindeam droguri. Am crescut pe o stradă drăguță, într-o familie cu doi părinți. Până la paisprezece ani am mers la o școală catolică, unde majoritatea colegilor erau albi. Mama mea a urmat colegiul. Și, cu toate păcatele lui, tatăl meu s-a asigurat mereu că avem ce mânca și ar fi preferat oricând să moară mai degrabă, decât să-și abandoneze copiii.

Povestea mea era diferită de cea spusă de tinerii de culoare care lansau fenomenul global ce mai târziu avea să poarte numele de hip-hop. În mintea lor, eu eram un artist nelegitim; m-au numit „moale”, „tentativă”, „sirop”, „rapper de gumă de mestecat”, critici care m-au înfuriat violent. Privind înapoi, îmi dau seama că e posibil să fi fost și proiecțiile mele, însă motivul pentru care am urât atât de mult etichetele astea a fost pentru că prin ele mă împungeau în punctul pe care îl detestam cel mai mult la mine: sentimentul că sunt un laș.

Daddio vedea lumea în termeni de comandanți și misiuni, o mentalitate militară care i-a influențat toate aspectele vieții. A ajuns să conducă familia ca pe un pluton pe câmpul de bătălie, în care casa din Woodcrest era cazarma noastră. Nu ne *cerea* să ne facem curat în camere sau să ne facem paturile — ne comanda. „Verificați-vă zonele!”

În lumea lui, nu exista ceea ce se numește „lucru mărunț”. Făcutul temelor era o misiune. Curățenia la baie era o misiune. Adusul cumpărăturilor de la magazin era o misiune. Frecatul podelelor? Nu era niciodată vorba doar despre frecatul podelelor — era mereu și despre capacitatea de-a urma un ordin, de-a demonstra autodisciplină și de-a îndeplini o sarcină la modul desăvârșit. „Nouăzeci și nouă la sută e același lucru cu zero la sută” era una dintre replicile lui favorite.

Dacă un soldat își rata sarcina, aceasta trebuia repetată până era perfecționată. Nesocotirea unui ordin însemna Curtea Marțială, iar pedeapsa venea sub forma bătăii cu cureaua la fundul gol. („Dă-le jos de pe tine, nu am de gând să-mi bat hainele!”, ne spunea.)

În mintea lui Daddio, totul era o chestiune de viață și de moarte. El își pregătea copiii să prospere într-o lume dură — o lume pe care el

o percepea ca haotică și brutală. În comunitatea de culoare, inducerea fricii a fost, și în mare măsură încă mai este, o practică parentală specifică. Frica este acceptată ca o necesitate pentru supraviețuire. Multă lume consideră că tinerii de culoare trebuie protejați prin frica față de autoritatea parentală. Inducerea fricii e percepută ca un gest de iubire.

Pe 13 mai 1985, Daddio a venit în camerele noastre și ne-a ordonat să ne întindem pe podea. Câțiva kilometri la sud de Woodcrest, Departamentul de Poliție din Philadelphia tocmai aruncase două bombe de câte jumătate de kilogram fiecare într-un cartier rezidențial. Am auzit răpăitul îndepărtat *ka-ka-ka-kaaaaa-ka-ka-kaaaaa* al focului automat. Cinci copii și șase adulți au murit în ziua aceea în ceea ce s-a numit bombardamentul MOVE. Două străzi întregi — șaiszeci și una de case — au fost arse din temelii.

Parcă de fiecare dată știrile i-au confirmat lui Daddio punctul de vedere. Ideologia lui era centrată în jurul antrenării noastre mentale și fizice pentru a putea gestiona adversitățile inevitabile ale vieții, dar ce a reușit să obțină a fost un mediu de tensiune și anxietate la nivel constant.

Îmi amintesc o după-amiază de duminică, una dintre rarele zile în care Daddio și-a luat liber, când urmărea ceva la televizor în sufragerie. M-a strigat:

— Hei, Will!

Am ieșit imediat la apel:

— Da, tati!

— Dă fuga până la domnul Bryant și adu-mi un pachet de Tareyton 100.

— Da, domnule!

Mi-a dat cinci dolari și am plecat la magazin. Aveam, poate, în jur de zece ani, dar asta se întâmpla în anii 1970, când părinții își puteau trimite copiii după țigări.

Am tăiat-o la goană în josul străzii drept spre domnul Bryant, fără să mă opresc niciunde. Am fugit până am rămas fără respirație, ca un soldat perfect.

— Salutare, domnule Bryant, m-a trimis tata să-i iau țigări.

— Ce mai faci tu, Will?, m-a întrebat domnul Bryant. Azi nu au ajuns țigările — spune-i tatălui tău că ar trebui să ajungă mâine. O să-i păstreze un cartuș.

— OK, mulțumesc, domnule Bryant. Așa îi spun.

Soldat loial, am mers direct spre casă. Pe drum înapoi, m-am întâlnit cu David și Danny Brandon care aveau o chestie ciudată, nouă, o minge de fotbal american numită Nerf. Era într-adevăr o minge de fotbal, doar că moale.

Orice soldat s-ar fi oprit.

Chestia asta era *uimitoare* — m-am pierdut în ingenuitatea acelui obiect extraordinar. *Puteai juca cu ea iarna și nu-ți răneai degetele prinzând-o! Puteai să te lovească și în figură, că nu pățea nimic!* Un minut s-a transformat în cinci, cinci minute s-au transformat în zece, zece în douăzeci... Deodată, văd cum David și Danny îngheață. Se uită amândoi undeva peste umărul meu.

Mă întorc și simt cum îmi cade un bolovan în stomac. Daddio, cu pieptul gol, pășind apăsător pe mijlocul străzii în direcția mea.

— CE MAMA DRACULUI FACI?

David și Danny s-au evaporat. Am început să-i explic precipitat.

— Tati, domnul Bryant a puscă nauvenit țigările...

— CE ȚI-AM SPUS EU SĂ FACI?

— Știu, tati, dar eu...

— CINE E ȘEFUL?

— Cum adică...?

— CINE E ȘEFUL AICI?! TU? SAU EU?

Inima mea bătea să-mi sară din piept și am răspuns cu voce tremurată:

— Tu ești, taticule...

— CĂ DACĂ SUNT DOI OAMENI LA COMANDĂ, TOATĂ LUMEA MOARE! SĂ-MI SPUI ȘI MIE, DECI, DACĂ TU EȘTI LA COMANDĂ, CĂ EU MĂ DAU DEOPARTE ȘI TE LASĂ SĂ CONDUCI!

Îi pufneau nările, vena din tâmpla stângă îi pulsa nebunește, iar privirea lui îmi topea inocența fragilă a celor zece anișori.

— Când te trimit în misiune, ai două variante — unu, termini misiunea. Doi. EȘTI. UN. OM. MORT. M-ai înțeles?

— Da, tati.

M-a luat de ceafă și m-a dus acasă.

Nu știu dacă meritam chiar așa o muștrulială. De cele mai multe ori când am încasat-o în copilărie, am considerat că nu meritam — am resimțit loviturile ca pe nedreptăți. Nu am fost genul de copil care să trebuiască plesnit. Eu îmi doream oricum să fac pe plac celorlalți. David Breaton avea nevoie de altoire. Matt Brown avea nevoie de altoire. Dacă intram în belea, era de obicei din pricină că eram împraștiați — uitam câte ceva sau mintea mea zbura în altă parte. Cred că pedepsele corporale din copilărie m-au convins că sunt rău.

Frica asta constantă din copilărie mi-a modelat sensibilitatea pentru detaliile vieții de zi cu zi din mediul în care trăiesc. Am dezvoltat de tânăr o intuiție foarte ascuțită, o capacitate de-a mă conecta la orice emoție din jurul meu. Am învățat să simt furia, să anticipez bucuria și să înțeleg tristețea la un nivel mult mai profund decât cei mai mulți copii.

Recunoașterea emoțiilor a fost crucială și vitală pentru siguranța mea: un ton din vocea lui Daddio, o întrebare mai apăsătoare din partea mamei, un semn cu ochiul de la soră-mea. Procesam aceste lucruri rapid și în detaliu — o privire ratată ori un cuvânt interpretat greșit puteau degenera rapid într-o curcă la fund sau un pumn în fața mamei.

Daddio ținea atașat de cureaua de lucru un portchei în care se găseau vreo treizeci de chei și care pentru mine funcționa ca sistem de alarmă. În secunda în care intra pe ușă, auzeai zăngănitul cheilor când le așeza înapoi în portchei și pe acesta îl prindea înapoi la cingătoare. Mi-am ascuțit atât de mult simțurile, că-i puteam detecta dispoziția din ritmul și intensitatea cu care manevra cheile. Dormitorul meu era chiar în capul scării, cu vedere direct spre ușa de la intrare. Când era bine dispus, cheile zăngăneau lejer, de parcă ar fi fost mai ușoare decât erau. Dacă era în toane proaste, simțeam tensiunea gestului de-a pune cheile înapoi la locul lor.

Iar când era beat, cheile nu mai contau.

Această conștientizare emoțională m-a urmărit toată viața. În mod paradoxal, mi-a servit în cariera mea de actor și interpret. Am știut să recunosc, să înțeleg și să imit emoții complexe cu mult înainte să aflu că oamenii sunt dispuși să te plătească pentru asta.